

คู่มือ แนวทางการปฏิบัติ ตามมาตรฐานจริยธรรม

สำนักงาน ป.ป.ช.

สถานีตำรวจภูธรमारวิชัย

แนวทางการการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

ข้อ ๑ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐประกอบกับประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๖๔ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้การจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นไปตามที่คณะกรรมการตำรวจกำหนด

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ (Do's & Don'ts) ไว้เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑.ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศอันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข	(๑.) จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และ รักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ (๒.) มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า (๓.) นำหลักธรรมหรือหลักคำสอนตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือมา ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ (๔.) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดและ ทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน (๕.) แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ (๖.) สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับ กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาส ต่างๆ	(๑.) แสดงออกในลักษณะที่ส่อไป ในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความเป็น ไทยอันอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติ (๒.) กระทำการอันอาจมีลักษณะเป็น การกระทบกระเทือนต่อความมั่นคง ของชาติ (๓.) แสดงกิริยาวาจาหรืออาการ ในเชิงลบ หลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่า ศาสนาใดศาสนาหนึ่ง (๔.) ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง (๕.) แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือ วาจา ในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่ จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ (๖.) แสดงออกในลักษณะที่ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๒.ชื่อเสียงสุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และ รับผิดชอบต่อหน้าที่	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริตโปร่งใสตรวจสอบได้ (๒.) มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักในหน้าที่ของผู้ที่รักษาสันติราษฎร์ (๓.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อ คำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และ สิทธิเสรีภาพของบุคคล (๔.) รับผิดชอบต่อในการปฏิบัติหน้าที่ ราชการ ของตน พร้อมทั้งจะรับการ ตรวจสอบและรับ ผิดในผลของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความ บกพร่องผิดพลาดขึ้น (๕.) ไม่ใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ หรือไม่ ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจ หรือหน้าที่ ของตน แสวงหา ผลประโยชน์สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น	(๑.) แสวงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการ แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ (๒.) กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจ ติ ความได้เป็นการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ ส่วนรวม (๓.) ปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง เกี่ยงงอนใน การ ปฏิบัติหน้าที่และอำนวยความสะดวก สะดวกแก่ ประชาชนที่มาขอรับบริการหรือประชาชนที่ ได้รับความเดือดร้อน
๓.กล้าตัดสินใจและการกระทำ ในสิ่ง ที่ถูกต้องชอบธรรม	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ถูกต้อง ชอบธรรมตามกฎหมายและตาม ทำนอง คลองธรรม (๒.) กล้าคัดค้าน เปิดเผยการทุจริตและ ดำเนินการแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตาม อำนาจหน้าที่ (๓.) กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตาม กฎหมายและจรรยาวิชาชีพในการ ปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความกล้าหาญ (๔.) ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูก ละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็น ธรรม โดยไม่ชักช้า (๕.) เปิดเผยหรือรายงานการทุจริตที่ พบ เห็นต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้องโดยไม่ปล่อยปละละเลย (๖.) กล้าทักท้วงและไม่ปฏิบัติตาม คำสั่ง ของผู้บังคับบัญชาที่ตนรู้หรือควรจะไม่ ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย	(๑.) ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อหรือปิดความ รับผิดชอบต่อของตนไปให้ผู้อื่น เมื่อเกิดความ บกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น (๒.) ปกปิดการทุจริต โดยไม่ดำเนินการในสิ่ง ที่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ (๓.) เพิกเฉยต่อการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ตามกฎหมาย (๔.) ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ในการให้ความ ช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิด หรือได้รับ การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๔. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัวและมีจิตสาธารณะ	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล (๒.) ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมาย ใช้หรือนำมาใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม (๓.) มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน (๔.) อุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม (๕.) ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สิน หรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมายเว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด	(๑.) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้ หรือนำมาใช้ช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม (๒.) ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิพลใดๆ ในการชักจูงในการกระทำ ความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (๓.) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตัว (๔.) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะ เป็นผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม
๕. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง (๒.) มีมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัยเป็นสากล พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม (๓.) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วเต็มใจ ปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติ (๔.) เปิดเผยและให้ข้อมูลข่าวสาร ที่ถูกต้องเหมาะสม ครบถ้วนแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด (๕.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว กระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิตทรัพย์สินของประชาชน เป็นที่ต้องและรักษาประโยชน์ของรัฐ	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (๒.) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉย ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน (๓.) ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูล ข่าวสาร ที่ถูกต้อง เหมาะสมและ ครบถ้วน แก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด (๔.) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าขาดความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส และไม่เป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชน (๕.) ไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ หลีกเลียงหรือปิดความรับผิดชอบ

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๕.มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (ต่อ)	(๖.) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า (๗.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบกกล้าหาญและอดทน (๘.) รักษาความลับของทางราชการและความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากประชาชนผู้มาติดต่อราชการ	
๖.ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ	(๑.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมและปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคมและความเชื่อทางการเมือง (๒.) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง (๓.) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด (๔.) วางตัวเป็นกลางในฐานะ ผู้รักษากฎหมายในกระบวนการยุติธรรม (๕.) ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือ หน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ ตำแหน่งอำนาจหรือ หน้าที่ของตนไปในทางจงใจหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของข้าราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นอันเป็นผลในการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของผู้นั้นสูญเสียความเที่ยงธรรมและยุติธรรม	(๑.) อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยประโยชน์แก่นักการเมืองหรือพรรคการเมือง (๒.) ปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วยความไม่เป็นธรรม
๗.ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	(๑.) ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี รักษาภาพลักษณ์ของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของประชาชน (๒.) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิดมลทินหมองต่อตำแหน่งหน้าที่ไม่กระทำความผิดกฎหมายแม้เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่หมกมุ่นในอบายมุข ทั้งหลายไม่ฟุ้งเฟ้อหรูหราและใช้จ่ายประหยัดตามฐานะแห่งตน (๓.) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่	(๑.) ประพฤติตนหรือกระทำใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ (๒.) ประพฤติปฏิบัติตนในลักษณะที่ไม่เคารพกฎหมาย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม (๓.) แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๗. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ (ต่อ)	(๔.) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทยเคารพ ต่อกฎหมาย มีวินัยและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม (๕.) มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์ อันดีต่อประชาชน ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของประชาชน ไม่แสดงกิริยาหรือท่าทางไม่สุภาพหรือไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้อำนาจกิริยาหรือท่าทางในลักษณะหยาบคายต่อประชาชน (๖.) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ในการร้องทุกข์กล่าวโทษ ขออนุญาต ขอข้อมูลข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ เป็นมิตรและรวดเร็วเพื่อไม่ให้ประชาชนเสียสิทธิ หรือเสรีภาพตามกฎหมาย (๗.) เอื้อเฟื้อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นต้อง ได้รับความช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์จากอุบัติเหตุการละเมิดกฎหมาย หรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลนั้น จะเป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำผิดกฎหมายหรือไม่	

ข้อ ๒ ข้าราชการตำรวจพึงยึดถือ ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ ในกรณีที่มีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม จรรยาวิชาชีพตามกฎหมาย และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับกับข้าราชการตำรวจในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ในข้าราชการตำรวจยึดถือ และประพฤติดำเนินการตามที่กำหนดเพิ่มเติมด้วย

ข้อ ๓ ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่อง ดูแลอบรมชี้แจงแนวทางปฏิบัติ ประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็นแบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและได้รับการยอมรับจากประชาชน